

70. Beslutning om fremme af kystbeskyttelse i opland Faxe Å/Lille Å og opland Kruse Bæk

01.24.00-P20-12-24

RESUMÉ

Denne sag vedrører beslutninger om fælles kystbeskyttelse i opland Faxe Å/Lille Å og opland Kruse Bæk.

Kystbeskyttelsesrapport har været i høring til den 16. mart 2025, og Teknik & Miljøudvalget drøftede indkomne høringssvar på møde den 24. marts 2025.

INDSTILLING

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1. for **opland Faxe Å/Lille Å** udarbejdes revideret projekt for ny mur mellem Strandhovedvej og Elmuevej.
2. beskyttelse af Rosendal-sommerhusene forsøges inkluderet i projektet.
3. forslag til revideret projekt for ny mur, inkl. forslag til bidragsfordeling, forelægges udvalget for beslutning om det videre forløb.
4. der ikke foretages udskiftning eller ændring af den eksisterende mur mellem havnen og Strandhovedvej.
5. der ikke arbejdes videre med det aktuelle projekt for etablering af sluse ved udløb af Faxe Å og pumpestation ved Strandvejen.
6. der arbejdes fremadrettet med alternative løsninger for etablering af sluse ved udløb af Faxe Å og pumpestation ved Strandvejen.
7. beslutning om fremme eller ikke-fremme af sagen om kystbeskyttelse i opland Faxe Å/Lille Å afventer revideret projekt for ny mur.
8. for **opland Kruse Bæk** foretages ikke fremme af sagen om kystbeskyttelse.

TIDLIGERE BESLUTNING

Beslutning fra Teknik & Miljøudvalget, den 8. april 2025, punkt 67:

For indstillingen stemte 5:

Dorthe Egede Borg (V)
Erik Rasmussen (V)
Eli Jacobi Nielsen (O)
Allan Tirsgaard (C)
Thomas Spange Olsen (Ø)

Imod stemte 2:

Lisette Lind Larsen(A)
Finn Hansen (A)

Indstillingen blev anbefalet.

Fraværende: Ingen.

Beslutning fra Økonomiudvalget, den 22. april 2025, punkt 79:

Økonomiudvalget afventer Teknik- og Miljøudvalgets stillingtagen på møde den 23. april 2025, og dermed stillingtagen til byrådsmødet den 30. april 2025.

Fraværende:

Camilla Meyer (A). Som stedfortræder deltog Jørgen Richardt Nielsen (A)

BESLUTNING

Byrådet besluttede, at projekterne etableres som fællesprojekter.
Indstillingens punkt 1-4 blev godkendt.

For indstillingens punkt 5-8 stemte [19]:

Venstre (6)

Dansk Folkeparti (1)

Det Konservative Folkeparti (2)

Lokallisten (2)

Liberal Alliance (1)

Moderaterne (1)

Pia Backquist (løsgænger)

Mogens Stilhoff (løsgænger)

HaslevFaxe-Listen (2)

Enhedslisten (1)

Socialistisk Folkeparti (1)

Imod stemte [6]:

Socialdemokratiet (6)

Indstillingens punkt 5-8 blev godkendt.

Fraværende:

Jens Hvidemose (A). Som stedfortræder deltog Jeannie Thorving Hansen (H).

SAGSFREMSTILLING

Kystbeskyttelsesrapport for opland Faxe Å/Lille Å og for opland Kruse Bæk har været i høring i perioden 10. februar - 16. marts 2025. Der er indkommet 34 høringssvar/udtalelser for opland Faxe Å/Lille Å og 7 høringssvar/udtalelser for opland Kruse Bæk.

Opland Faxe Å/Lille Å (Delområde Nord, se kortbilag 1)

Kystdirektoratet

Kystdirektoratet finder ud fra højvandsstatikken og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte huse og vej mod oversvømmelse. Kystdirektoratet finder også, ud fra den gennemsnitlige erosionsrate og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte huse og vej mod erosion.

Kystdirektoratet vurderer, at den foreslåede linjeføring på delstrækning nord er passende set i forhold til behovet for kystbeskyttelse i området og de øvrige hensyn, som skal varetages. Linjeføringen på delstrækning nord tilgodeser blandt andet hensynet til at være placeret langs cykelstien og i åudløbet.

Kystdirektoratet vurderer i forhold til metode og opbygning, at højvandsmuren på den nordlige strækning er en passende løsning på grund af de eksisterende pladsforhold, og at den erstatter en gammel mur på en del af strækningen. Pumpeløsningen er umiddelbart en dyr og vedligeholdelseskrævende løsning. Det kunne overvejes, om der kan etableres oversvømmelsesbeskyttelse i baglandet, som enkelte grundejere allerede har gjort.

Det vurderes, at det ønskede sikkerhedsniveau opnås med projektet. Dette skyldes, at der tages udgangspunkt i kote 3,0, hvilket kan modstå en høj vandstand med pålandsbølger, når der sker en bølgebrydning foran muren, hvilket dog ikke er regnet med i fastsættelse af kronekoten.

Opsummering: Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at projektet vil reducere en risiko ved oversvømmelse. Kystdirektoratet vurderer, at det bør undersøges nærmere, hvilken påvirkning kystbeskyttelsesprojektet vil få sammen med den eksisterende kystbeskyttelse på strækningerne.

Grundejere og beboere

Grundejere og beboere i opland Faxe Å/Lille Å har mange forskellige bemærkninger til kystbeskyttelsesrapporten, blandt andet i relation til:

- Finansiering – kommunens eventuelle bidrag, og bidragsfordeling i relation til nytte for den enkelte grundejer.
- Pumpestation – behov og kapacitet, herunder alternativer.
- Højvandsmur – ny højvandsmur fra havn til Elmuevej eller kun på en mindre del af strækningen.
- Sikringsniveau – hvor god og langsigtet skal beskyttelsen være.

Rosendal Gods ønsker, at beskyttelse af Rosendal-sommerhusene inkluderes i projektet.

Opland Kruse Bæk (Delområde Syd, se kortbilag 1)

Kystdirektoratet

Kystdirektoratet finder ud fra højvandsstatikken og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte huse og vej mod oversvømmelse. Kystdirektoratet finder også, ud fra den gennemsnitlige erosionsrate og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte huse og vej mod erosion.

På delstrækning syd placeres højvandsmuren umiddelbart bag den eksisterende skråningsbeskyttelse, hvilket vurderes at være passende.

På den sydlige strækning vurderer Kystdirektoratet, at en mur, er en unaturlig løsning. Det foreslås i stedet at overveje en mere naturbaseret løsning i form af et landskab. Hermed vil anlægget synes mindre på kysten. Det skal dog bemærkes, at de anlagte skråningsbeskyttelser efter stormfloden i 2023, har påvirket dette hensyn væsentligt.

Det anbefales, at der i forbindelse med projektet foretages sandfodring svarende til den naturlige erosion på strækningen mod syd for at reducere læsideerosion fra den skråningsbeskyttelse som er anlagt for nyligt, som kan påvirke og skade naboejendomme samt forringe muligheden for passage på strækningen.

På den sydlige strækning anlægges muren i kote 2,65. Her antages, at skråningsbeskyttelsen bryder bølgerne.

Opsummering: Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at projektet vil reducere en risiko ved oversvømmelse. I forhold til kystbeskyttelsens metode samt opbygning skal Kystdirektoratet særligt gøre opmærksom på, at der ikke kompenseres for erosionen på den sydlige strækning. Kystdirektoratet anbefaler derfor, at effekten heraf vurderes i anlæggets levetid. Kystdirektoratet vurderer, at det bør undersøges nærmere, hvilken påvirkning kystbeskyttelsesprojektet vil få sammen med den eksisterende kystbeskyttelse på strækningerne.

Grundejere og beboere

Grundejere og beboere i opland Kruse Bæk har forskellige bemærkninger til kystbeskyttelsesrapporten, blandt andet i relation til:

- Finansiering – kommunens eventuelle bidrag, og bidragsfordeling i relation til nytte for den enkelte grundejer.
- Højvandsmur – placering af højvandsmur på den private ejendom Kaj Ørums Vej 1.
- Bagvand – mobil eller permanent pumpestation.
- Eksisterende betonbygværk og betonhøfde – fjernelse eller bevaring/forbedring.

Administrationens bemærkninger og vurderinger

Opland Faxe Å/Lille Å

Administrationen finder, at sagen om kystbeskyttelse i opland Faxe Å/Lille Å kræver yderligere belysning, før det kan besluttet, om sagen skal fremmes.

Administrationen vurderer - på baggrund af høringssvar fra grundejere - at der ikke er entydig opbakning til de foreslåede foranstaltninger, herunder de foreslåede finansieringsmuligheder.

For nuværende finder administrationen derfor, at der ikke bør arbejdes videre med det aktuelle projekt for etablering af sluse og pumpestation samt projekt for udskiftning eller ændring af Strandvejsmuren mellem havnen og Strandhovedvej.

I kystbeskyttelsesrapporten er der foreslået en pumpestation placeret øst for Strandvejen. På Teknik & Miljøudvalgets møde den 5. marts 2024 blev drøftet et projekt med pumpestation placeret vest for Strandvejen på et areal ejet af Faxe Spildevand A/S, jf. bilag. Fra pumpestationen placeret vest for Strandvejen pumpes vandet via rør under Strandvejen til en nyt overløbsbygværk placeret øst for Strandvejen. Pumpe- og sluseanlægget er estimeret til godt 11 mio. kr. Pumpe- og sluseanlæg placeret øst for Strandvejen er i kystbeskyttelsesrapporten estimeret til ca. 18 mio. kr.

Administrationen finder, at det er mest fordelagtigt at etablere et samlet pumpe- og sluseanlæg - ikke opdelt i to bygværker på begge sider af Strandvejen. For et pumpe- og sluseanlæg øst for Strandvejen kan det undersøges nærmere - når der er behov herfor - om projektet kan optimeres i forhold til den foreslåede løsning.

Administrationen finder, at der bør udarbejdes et revideret projekt for ny mur mellem Strandhovedvej og Elmuevej. Beskyttelse af Rosendal-sommerhusene forsøges inkluderet i projektet.

Etablering af ny mur - som udgangspunkt i kote 3 m - mellem Strandhovedvej og Elmuevej vil reducere bølgeoverskyl i forbindelse med stormflod.

Den eksisterende mur mellem havnen og Strandhovedvej bibeholdes og vedligeholdes efter behov.

Kommune og beredskab har fortsat mulighed for - ved forhøjet vandstand og stormflod - at lukke af med jernplader ved udløbet af Faxe Å og foretage afværgepumpning med mobile pumper.

De kommende år kan det vurderes, om der er behov - og interesse blandt grundejerne - for etablering af sluse og pumpestation - eller alternativer som oversvømmelsesbeskyttelse i baglandet.

Flere grundejere har stillet forslag om etablering af vandforsinkelse i oplandet. Vandforsinkelse er ikke en kystbeskyttelses-indsats men en væsentlig klimatilpasnings-indsats, som kommunen vil have fokus på de kommende år - både generelt og specielt i forbindelse med Grøn Trepark. Udfordringen er manglende virkemidler og finansiering.

Opland Kruse Bæk

Administrationen finder, at sagen om kystbeskyttelse i opland Kruse Bæk ikke skal fremmes

Administrationen vurderer - på baggrund af høringssvar fra grundejere - at der for nuværende ikke er et meget stort ønske om et fælles kystbeskyttelsesprojekt.

Endvidere finder administrationen, at en højvandsmur på ejendommen Kaj Ørums Vej 1 ikke er optimal og nødvendig for nuværende, da der på ejendommen er en stenkastning, der beskytter til kote 2,55 m.

Rådgivers forslag om etablering af en betonmur med et ikke-automatisk skydespjæld på tværs af Kruse Bæk og et stykke ind i Strandparken vurderer administrationen ikke er en væsentlig forbedring af kystbeskyttelsen i forhold til i det nuværende bygværk. I Strandparken bør løsningen endvidere være en mere naturbaseret løsning i form af et digelandskab.

Kruse Bæk er et kommunevandløb, hvor kommunen har vedligeholdelsespligten. Grundejere har, blandt andet på det afholdte grundejermøde om kystbeskyttelse, givet udtryk for bekymring om vedligeholdelsen. Kommunen vil de kommende år have ekstra fokus på forebyggelse af oversvømmelse fra vandløbet i forbindelse med vedligeholdelse af vandløbet i kombination med håndtering af slusen, dvs. hvornår slusen er åben og lukket. Slusen anvendes mest til forebyggelse af, at der kommer sand ind i betonbygværket og tilsander udløbet.

På sigt bør det vurderes, om Kruse Bæk bør omlægges ind i Strandparken, hvilket vil være en mere naturbaseret løsning i forbindelse med både vandløbet og kystbeskyttelsen. Vandløbets betonbund, betonbygværket og betonmuren/høfden er unaturlige foranstaltninger. Et nyt forløb vil fortsat kræve et teknisk anlæg i form af en sluse ved udløb, men højvandsbeskyttelse omkring vandløbet kan ske i form af et kystlandskab/dige, og Strandparken kan evt. bruges til vandforsinkelse.

Finansiering 2025

Der er i budget 2025 ikke afsat midler til opfølgning på kystbeskyttelsesrapporten. Opfølgning kræver konsulentbistand til yderligere undersøgelser og vurderinger, herunder revideret projektforslag for ny mur mellem Strandhovedvej og Elmuevej.

Finansiering heraf kan ske, hvis byrådet beslutter at oprette en kystudviklingspulje til brug for arbejdet med kommunale fællesprojekter. Teknik & Miljøudvalget har på møde den 4. marts 2025 besluttet, at for 2025 udarbejdes en særskilt sag om tillægsbevilling.

Kystpuljen 2025

Teknik & Miljøudvalget har på møde den 4. februar 2025 besluttet, at der udarbejdes særskilt sag til Teknik & Miljøudvalgets møde den 8. april 2025 om ansøgning om støtte fra kystpuljen 2025.

En ansøgning skal blandt andet indeholde beskrivelse af projektet, hvad ønskes beskyttet, antal ejendomme, der vil få nytte af projektet, projektets forventede anlægsudgifter, dokumentation for egenfinansiering, for eksempel udkast til bidragsfordeling og dokumentation for eventuel kommunal medfinansiering, samt tidsplan for projektet, blandt andet i relation til faser som afgørelse om tilladelse, udbud, anlægsperiode og forventet afslutning.

Eventuelle ansøgninger vil blive udarbejdet på baggrund af de politiske beslutninger for opland Faxe Å/Lille Å og opland Kruse Bæk.

LOVGRUNDLAG

Kystbeskyttelsesloven.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Udarbejdelse af revideret projekt for ny mur, herunder bidragsfordeling, vil medføre en udgift til konsulentbistand. Udgift er ikke estimeret.

SAGEN AFGØRES AF

Byrådet.

BILAG

- [Pumpestation Faxe Å](#)
- [Pumpe-sluse Faxe Å](#)

- [Kortbilag 1](#)
- [Høringssvar opland Faxe Å-Lille Å](#)
- [Høringssvar opland Kruse Bæk](#)
- [Høringsbrev opland Kruse Bæk](#)
- [Høringsbrev opland Faxe Å-Lille Å](#)
- [Høringssvar KØV 1-13](#)
- [Høringssvar Rosendal Gods](#)
- [Kystdirektoratets §2 udtalelse - opland Faxe Å-Lille Å og opland Kruse Bæk](#)
- [Opland Faxe Å-Lille Å og Kruse Bæk Skitseprojekt](#)
- [Præsentation fra TMU-møde 8 april 2025](#)